המרבה במעשרות. המפריש אחד ממאתים שמנה מרובעה למחולין בלבד זה ומדד ממיתים למעשר: **מעשרותיו מקולקלין.** לטבל ומעשר מעורבין זה בזה שהכרי כולו טבל וכשמנה מרובעה למחולין לא היה לו ליטול מן הכרי למעשר אלא חצי מדה ממיתים והוא הפרישׁ מדה שלמה ואם מעשר לא חל עליו אלא כפי חשבון ומצא השאר טבל ואסור לכל אדם עד [מ] שיתקנה ואם ליתא לכל שאינו בזה אחר זה אינו בבת אחת ואפילו בזה אחר זה אינו בבת אחת כלל כגון שמפריש פעם אחת ומחזר והפרישׁ לו היה אם מעשר חל על החמרון: **הלכך כשהפרישׁ בבת אחת יותר מכשיעור** יש לו למעשר לחול על כל אחד ואחד ואפילו בזה אחר זה לפי חשבון ואיכא למימר דמתפשו כולהו לפי חשבון אבל גבי אחיות ליכא למימר דמתפשו קצת קידושין אבל חלת הלחם קצת קידושין ואחד: **דליכא לאחלופי.** כשמנה מרובעה אינו יכול להוציא אחד ולומר אחד חלי כל אחד יהא מעשר ויקרב לאחלופי וליתא נמי בזה אחר זה שאחר שקרב לעשרי עשירי [ס] ואחזר וקרב לאחד עשר עשירי אינו קדוש: **ואחד עשר מעורבין.** אחד מהן מעשר גמור אבל אינו ידוע ליזה הוא והשני שהרי אחד מהן שטעה וקרב לעשירי אחד עשר עשירי כדין ואחד עשר שקרב עשירי אחר שטעה וקרב לעשירי תשיעי דקי"ל שהוא שלמים כלקמן הלי הוי נמי שלמים שהרי אחד עשר זה לף הוא אחר קריבת תשיעי נקרא עשירי והרי הן מעורבים וירעו עד שיסתאבו [פ] ויביא בהמת חולין ויאמר כ"מ שהן שלמים יהא מחולל על בהמה זו ויקרב זו שלמים והשנים נאכלין בעלים שהניחם ספק מעשר ומעשר בהמה נאכל במומו בעלים והא הכא אחר זה אינו בזה אחר זה אינו קרב לעשירי עשירי לף קדש אחד עשר כלל וכי [ע] קאמרינן בהדדי חשיב חד מיניהו מעשר לפטור את השאר: **שאני מעשר דחיישׁ נטעות.** שם טעה מלקרות העשירי בשמו הוי מעשר לתנן [קרא] לתשיעי עשירי ועשירי תשיעי ולאחד עשר שבא אחריו של זה קרא עשירי (עד) שלשתן מקודשין ופוסל המשנה תשיעי נאכל במומו והעשירי מעשר ואחד עשר קרב שלמים ויליף לה מקרבי הלכך כי היכי דאחד עשר נפיק לאחד עשר בהדיה ולף הפסיד העשירי את שמו נאכל אבל קידושין לימתנו אינו [פ] בזה אחר זה בכל מקום שהניחו [צ] בבת אחת: **דליפנו נטעות.** שאם אחט טועה על מרובעים חלות ומכוון לשמורות ומצאו לבונות שהניח חותן שבשעתו לף קדשו לתנן (מיר דף לף.) הקדש טעות ב"ש מועלין בהקדש וב"ה מועלין בהקדש: **וליפנו בזה אחר זה.** שאם אחטה על מרובעים חלות ומחזר ואחט על מרובעים אחרות יקדשו גם אלו עם אלו לף קדשו שהטועה מרובעים חלות כדאחרינן במנחות (דף עו.) ומשיטת הזבח מקדשתן קדוש הגוף כדאחרינן התם (דף עח:) קרבנו על זבח מלמד שאין הלחם קדוש אלא בזמן שהוא עומד על חלות לחם חמץ יקריב קרבנו וגו': **על שמונים חלות. קדשו מרובעים מפוך שמונים.** ויוצא ידי תולתו והתם מפרש היכי [ק] מתאכלים: **לף קדשו.** קף סלקא דעתך בדרבה פליגי דאחט כל שאינו בזה אחר זה אינו בבת אחת ומקשי לה מדחזקיה שהיה רגיז על ר' יוחנן כדאחרינן (ג) בעירובין (דף כד.) גבי סנדל שנפסקה אחת מתרסיותיו: **היכא דאחר וכו'.** כלומר היכא דלא נתכוון שיקדשו אלא מרובעים ואת השאר לאחריות שאם יאבדו או יטמאו אלו יהו אלו תחתיהן: **לא יקדשו.** כלומר לא נתכוון שיקדשו מרובעים אלא שמונים שבדקנוהו ואחמר [ר] (לכולכם) נתכוונתי: **לא קדשו.** כדרבה דכל שאינו בזה אחר זה אינו בבת אחת: **נפסמא.** שאחט שאם ואלך לו: **לאחריות מפקון.** ולא היה בנלנו אלא על מרובעים: **קרבן גדול.** ועל כולם היה לנו: **ורבא נמי ניחא ליה לשנויי.** לעיל טעמא דאמתי' דקתני אינה מקודשת כדרבה: **תיפוק ליה.** דאפי' לף קידש אלא אחת מהן אלא שלף פירש חיזו היא אית ליה לרבא דאינה מקודשת דקידושין שאין מסורין לגיאה הן שאין יודע חיזה מהן אחות אשה ושמעינן ליה לרבא דאחר לקמן קידושין שאין רואין לגיאה אינן קידושין: **לדבריו דרמי בר חמא קאמר לה.** לדידך דליפת ליה מהאי קרא לף תוקמת לקרא בבת אחת דקשיא ובכרתו אלא חוקמי בזה אחר זה והדר תיפוק לך בבת אחת דאמתי' מיניה ביה משום דרבה: **תיפוק ליה.** קידוש אחת מהן מסורין לגיאה: **קידושין שאין מסורין לגיאה.** קידש אחת מאתי אחיות ולא פירש [ר] חיזותי מהם יכול ליקח אחת מהן דשמא זו היא אחות אשתו: **כר אהינא אסברא לי.** הביני דבר זה שיכולני להביא לו ראיה מן התורה: **כי יקח איש.** דהיינו קידושי כסף דגמרינן להו (לעיל דף ג.) קיחה קיחה וכתיב ובעלה דבעינן רחויה לביאה: **לאחת.** הוא דאינן מקודשות משום דכל שאינו בזה אחר זה אפי' בבת אחת אינו: **הא אחת מאתה ובתה.** ולף פירש מקודשת: **הא שניהם.** שנשמעם מקודשות: **קני אח וחמור הוא.** נותן מתנות לגולד ולעובר שבמעי אמו שאינו קונה כלום גם הגולד אינו קונה שהרי לף הקנה לזה אח וחמור לא קנה אלא קידושין שאין מסורין לביאה רבא אמר לא הוו קידושין. פי' בקונטרס לכתיב ובעלה דבעינן רחויין לביאה וקסבר דהא חייבי לאוין אינן בכלל זה ומדד ממיתים למעשר: **מעשרותיו מקולקלין.** לטבל ומעשר מעורבין זה בזה שהכרי כולו טבל הוא וכשמנה מרובעה למחולין לא היה לו ליטול מן הכרי למעשר אלא חצי מדה ממיתים והוא הפרישׁ מדה שלמה ואם מעשר לא חל עליו אלא כפי חשבון ומצא השאר טבל ואסור לכל אדם עד [מ] שיתקנה ואם ליתא לכל שאינו בזה אחר זה אפי' בבת אחת אינו אמר ליה שאני מעשר דאיתיה לחצאים דאי אמר [ת]תקדש פלגא [ח] דחיטתא והרי מעשר בהמה דליכא לחצאין וליכא בזה אחר זה [ט]ואמר [ר]רבא [כ]יצאו שנים בעשירי וקראן עשירי עשירי ואחד עשר מעורבים זה בזה[ס] שאני מעשר בהמה דאיתיה בטעות [ו]דתנן [ג]קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי שלשתן מקודשין הרי תודה דליתא בטעות וליתא נמי בזה אחר זה ואיתמר [ו]תודה שנשחטה על שמונים חלות חזקיה אמר קדשי לה ארבעים מתוך שמונים ור' יוחנן אמר [ד]לא קדשי לה ארבעים מתוך שמונים לאו איתמר עלה אמר [פ]ר' יהושע בן לוי [ה]הכל מודים כל היכא דאמר קדשי לה ארבעים מתוך שמונים קדשי לא יקדשו ארבעים אלא אם כן קדשי שמונים לא קדשי לא נחלקו אלא בסתם מר סבר לאחריות קא מיכוון ומר סבר לקרבן גדול קא מיכוון ורבא למה ליה לשנויי כרבה תיפוק ליה קידושין שאין מסורין לביאה אביי אמר [י]הוו קידושין רבא אמר לא הוו קידושין אמר [י]רבא בר אהינא אסברא לי [ו]כי יקח איש אשה ובעלה קידושין המסורין לביאה הוו קידושין קידושין שאין מסורין לביאה לא הוו קידושין תנן המקדש אשה ובתה או אשה ואחותה כאחת אינן מקודשות הא אחת מאשה ובתה או מאשה ואחותה מקודשת ואמאי קידושין שאין מסורין לביאה נינהו תיובתא דרבא אמר לך רבא ולטעמיך אימא סיפא מעשה בחמש נשים ובהן שתי אחיות ולקט אחד כלכלה של תאנים ושלהן היתה ושל שביעית היתה ואמר הרי כולכם מקודשות לי בכלכלה זו ואמרו חכמים אין אחיות מקודשות אחיות הוא דאינן מקודשות הא נכריות מקודשות ה"ד אילימא דאמר [כ]כולכם קני [ט]את וחמור הוא ואת וחמור לא קנה אלא קידושין שאין מסורין לביאה רבא אמר לא הוו קידושין. פי' בקונטרס לכתיב ובעלה דבעינן רחויין לביאה וקסבר דהא חייבי לאוין אינן בכלל זה ומדד ממיתים למעשר: **מעשרותיו מקולקלין.** לטבל ומעשר מעורבין זה בזה שהכרי כולו טבל הוא וכשמנה מרובעה למחולין לא היה לו ליטול מן הכרי למעשר אלא חצי מדה ממיתים והוא הפרישׁ מדה שלמה ואם מעשר לא חל עליו אלא כפי חשבון ומצא השאר טבל ואסור לכל אדם עד [מ] שיתקנה ואם ליתא לכל שאינו בזה אחר זה אפי' בבת אחת אינו אמר ליה שאני מעשר דאיתיה לחצאים דאי אמר [ת]תקדש פלגא [ח] דחיטתא והרי מעשר בהמה דליכא לחצאין וליכא בזה אחר זה [ט]ואמר [ר]רבא [כ]יצאו שנים בעשירי וקראן עשירי עשירי ואחד עשר מעורבים זה בזה[ס] שאני מעשר בהמה דאיתיה בטעות [ו]דתנן [ג]קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי שלשתן מקודשין הרי תודה דליתא בטעות וליתא נמי בזה אחר זה ואיתמר [ו]תודה שנשחטה על שמונים חלות חזקיה אמר קדשי לה ארבעים מתוך שמונים ור' יוחנן אמר [ד]לא קדשי לה ארבעים מתוך שמונים לאו איתמר עלה אמר [פ]ר' יהושע בן לוי [ה]הכל מודים כל היכא דאמר קדשי לה ארבעים מתוך שמונים קדשי לא יקדשו ארבעים אלא אם כן קדשי שמונים לא קדשי לא נחלקו אלא בסתם מר סבר לאחריות קא מיכוון ומר סבר לקרבן גדול קא מיכוון ורבא למה ליה לשנויי כרבה תיפוק ליה קידושין שאין מסורין לביאה אביי אמר [י]הוו קידושין רבא אמר לא הוו קידושין אמר [י]רבא בר אהינא אסברא לי [ו]כי יקח איש אשה ובעלה קידושין המסורין לביאה הוו קידושין קידושין שאין מסורין לביאה לא הוו קידושין תנן המקדש אשה ובתה או אשה ואחותה כאחת אינן מקודשות הא אחת מאשה ובתה או מאשה ואחותה מקודשת ואמאי קידושין שאין מסורין לביאה נינהו תיובתא דרבא אמר לך רבא ולטעמיך אימא סיפא מעשה בחמש נשים ובהן שתי אחיות ולקט אחד כלכלה של תאנים ושלהן היתה ושל שביעית היתה ואמר הרי כולכם מקודשות לי בכלכלה זו ואמרו חכמים אין אחיות מקודשות אחיות הוא דאינן מקודשות הא נכריות מקודשות ה"ד אילימא דאמר [כ]כולכם קני [ט]את וחמור הוא ואת וחמור לא קנה אלא

[ס] מנחות נד: עירובין כ. תוס' דתמי' פ"ח הלכה י, ג) [בכת"י ותפי': מיקדוש. וכמל"ל], ג) עירובין כ. בכורות ס:, ד) [ל"ל רבה כ"ה בעירובין] [ממנה בבכורות רבה], ה) [ע' תוס' בכורות ח ע"א ד"ה תפסה, בפוס"ד (בממך לע"ג).], ו) ג"ז סה, ז) מנחות עה: עירובין כ., ח) [בעירובין ובמנחות שם פ"ח מוס' ד"ה ובכ"ג], ט) [לקמן סד:] יבמות כג.; י) לעיל ט:, כ) [בכת"י נוסף: לחו], ל) ב"ב קמג. [ע"ש תוס' ד"ה כ"ג אמר קנה מלמה], מ) [בדפו"ר: שיתקנו], נ) [בדפו"ר: חזר], ס) [ע' עירובין נ ע"ל תוס"ה עשירי], ע) [ל"ל ומהכ"ג שם], ע) [ל"ל קריבה. (יעב"ן)], פ) [ל"ל בבת אחת זה], צ) [ל"ל מתאכלי. (יעב"ן)], ק) [ל"ל לכולם (יעב"ן), וכ"ה בדפו"ר)], ר) [ל"ל זה בבת אחת], ש) [ל"ל מחיה. (יעב"ן. וכ"ה בכת"י שבידי"ן)], ת) [לקמן סה ע"ל],

תורה אור השלם

1. כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבְעָלָהּ וְהָיָה אִם לֹא תִמְצָא חֵן בְּעֵינָיו כִּי מָצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ:

דברים כד א

הגהות הב"ח

(ה) גמ' פלגא פלגא למיתמא: (ט) רש"י ד"ה לף קדשו וכו' בעירובין ג"ב ס' סי דף כ"ד ותיתא נמי כפ' אלו קדמין דף קיב:

תום' ר"י הזקן

תיפוק לי. דאפילו לא קידש אלא אחת מהן הואיל ולא פירש איזו אינה מקודשת לדידיה דהא לא ידעינן איזו היא אחות אשה. לדבריו דרמי. דמוקי לקרא לקדשן שתיהן כאחת. קדושין שאין מסורין לביאה. כגון שאמר אחת מבנותיך מקודשת דהא לא ידעינן [איזו], או אמר לאחיות אחת מכם מקודשת וקבלה האחת בשליחות חברתה שאינו יכול לישא אחת מהן שמא אחות אשתו היא. את וחמור. נותן מתנה לגולד ולעובר שבמעי אמו או לחמור שאמר קני את וחמור, לרב המנונא אינו קונה כלום גם הגולד שהרי לא הקנה לזה בלא זה, וחמור או (עבד) [עובר] לאו בני קנין נינהו, הכא נמי לא קדש האחרות אלא כמו שקדש האחיות והאחיות אינן מקודשות דכל שאינו בזה אחר זה אפילו בבת אחת אינו.

מוסף רש"י

המרבה במעשרות. אחד מאחד מהן מעשרות, פירותיו. שפלגן לכל אחד, חולין מתוקנין, שבטל המעשרות שנתנן לגוי מקולקלין, שהרי בטל מעורב בהן כשנתן קנ המשמיע לף אל שם המעשר חלף על הראוי למעשר והשאר טבל חוזר, שהרי מעשר נמוך, דאחד רבה מעשר עשירי ואחד עשר שקרבו אחד אחר אחד, ולאחר שקרבו אין יודע איזה מעשרה, ולף דמי לתרומה שניטלה בעין יפה ובעין רעה ובעיטומין, דבתרומה לף כתיב בה שיעור (ערובין נ. ובע"ז מנחות נד:). ואמאי. פירותיו מתוקנין, נימא כל שאינו בזה אחר זה. דלילו הוה מפריש מעשר כהלכתו והדר שקל תו וקריש עליה שם מעשר על חולין שניתקנו כבר לף חיל עליה שם מעשר, והשתא נמי כי לפרים הלי טופיעה עם מעשר לף ליחול שם מעשר לפילו על הראוי למעשר (ערובין נ). שאני מעשר. דלסכי פירותיו מתוקנין דעל כל גרגר וגרגר שבו חל השם עליו לפי חשבון הראוי למעשר, כגון הפרש אחד מחמשה קדש כל גרגר חלין, דאי אמר תתקדש פלגא דחיטתא קדשה. ולהי יון לפרים כפלים וקרב עליה שם מעשר כמאן דאמר דמיקדוש כל חיטתא לפלגא (שם). והרי מעשר בהמה דליכא לחצאין. דלי אמר הלי עלה זה חולין והשני מעשר לף אמר כלום ליקדש לחשאין, דכל אחד יעבור תחת השבט העשירי יהיה קודש אמר רחמנא, יהיה כולו קדוש לשם מעשר, וליתא נמי בזה אחר זה. שאם קרב לעשירי עשירי ולאחד עשר עשירי חינו קדוש, וכי קרב לשנים עשירי בבת אחת אחרין דמחד מעייהו מעשר גמור, דאחד רבה עשירי ואחד עשר מעוכרין זה בזה, דאחד מעייהו מעשר ודאיך הוי אחד עשר שקרבו עשירי, ולילו הוה ידע היה כגון שטעה וקרב לעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי קיימת לן דעשירי מעשר

קכג א מיי' פ"ג מהל' מעשר הלכה יד סמג עשין קלח טוש"ע יו"ד סי' שלג סעיף טו:

קכד ב מיי' פ"ח מהל' כלאים הלכה ד:

קכה ג מיי' שם הל' ג:

קכו ד ה מיי' פי"ב מהלכות פסולי מוקדשין הלכה טו:

קכז ו מיי' פ"ט מהל' מאכלות אסורות הל' ב ג סמג עשין מח טוש"ע יו"ד סי' מע סעיף ב: